

Krátka správa o výsledku kontroly plnenia príjmov ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie podľa hlavných kategórií vo vybraných mestách a obciach

Kontrola bola vykonaná v zmysle plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2008.

Účelom kontroly bolo preveriť stav v dodržiavaní všeobecne záväzných právnych predpisov pri správe, vyrubovaní a vymáhaní vybraných položiek a podpoložiek miestnych daní a pri plnení vybraných položiek nedaňových príjmov.

Predmetom kontroly bolo:

- § Plnenie a analýza daňových a nedaňových príjmov vo vybraných obciach.
- § Overenie postupu výkonu správy miestnych daní u vybraných daňových subjektov
- § Postup obce ako správcu dane pri vymáhaní vybraných položiek, podpoložiek miestnych daní
- § Stav v dodržiavaní všeobecne záväzných právnych predpisov pri plnení vybraných položiek nedaňových príjmov.
- § Informačný systém pre miestne dane.
- § Výkon kontroly miestnych daní - vnútorný kontrolný systém.

Miestne dane a miestny poplatok upravuje zákon o miestnych daniach, podľa ktorého obec vo svojom územnom obvode môže zaviesť a vyberať miestne dane.

Kontrola bola vykonaná v 14 obciach : **Zemianska Olča, Branč, Budmerice, Lehnice, Hliník nad Hronom, Pohorelá, Trenčianske Stankovce, Trenčianska Turná, Ľubotice, Šarišské Michaľany, Krásnohorské Podhradie, Plešivec, Strečno a Stará Bystrica.**

Ku kontrole boli vybrané daňové subjekty z prehľadov daňových priznaní daní z nehnuteľností a daňovej povinnosti za zdaňovacie obdobie roku 2006 podľa vybraných typov daňových subjektov z fyzických osôb a právnických osôb. Základným kritériom výberu bola výška predpisu dane z nehnuteľností. Z každého typu daňových subjektov boli vybrané subjekty z 3 skupín rozdelených podľa výšky uhradenej dane z nehnuteľností a spolu bol prekontrolovaný postup obcí u 287 daňových subjektov.

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že vo viacerých obciach schválili v obecných zastupiteľstvách VZN, ktoré boli v rozpore so zákonom o miestnych daniach, ďalej nebola správne vymedzená kategorizácia stavieb, bola znížená daň z pozemkov, resp. stavieb. Okrem toho vo vzťahu k schváleným VZN bolo zistené porušenie zákona o obecnom zriadení, keď neboli dodržané lehoty na zverejňovanie VZN na úradnej tabuli a zákonom stanovené lehoty na zmenu sadzieb dane vo vyhlasovaných VZN.

Okrem porušení zákona o miestnych daniach vo väzbe na VZN boli pri výkone správy

miestnych daní kontrolou zistené aj ďalšie porušenia zákona o miestnych daniach. Jednalo sa o nesprávne vyrubení daň z pozemkov v neprospech daňovníka, nebola dodržaná lehota na vyrubenie dane, neboli správne uvedené lehoty plnenia daňových povinností v platobných výmeroch.

Kontrolou bolo ďalej zistené, že obce ako správcovia dane nepostupovali pri správe miestnych daní v súlade so zákonom o správe daní a poplatkov a boli zistené viaceré porušenia zákona, keď boli vydané platobné výmery bez odôvodnenia, nebol preukázaný spôsob doručenia platobných výmerov daňovým subjektom do vlastných rúk, nebol vyznačovaný dátum prijatia daňových priznaní. Ďalej boli zistené prípady, keď obce uložili daňovú povinnosť k dani z nehnuteľností bez vydania rozhodnutia o výške dane, t.j. bez vydania platobného výmeru, vo výroku rozhodnutia neboli správne stanovené lehoty plnenia daňovej povinnosti, v časti odôvodnenie príslušných platobných výmerov neboli uvádzané skutočnosti, že daň bola vyrubená odchyľne od dane priznanej daňovníkmi, resp. dôvody odchylného vyrubenia daní, na vydaných platobných výmeroch neboli vyznačené dátumy ich vykonateľnosti a právoplatnosti.

Kontrola preukázala, že žiadna z obcí bezodkladne nevyrubovala sankčné úroky podľa zákona o správe daní za nezaplatenie dane k dani z nehnuteľností v lehote určenej správcom dane, aj keď kontrolou nebolo zistené premlčanie lehoty na ich vyrubenie. Okrem toho obce nevyzývali daňové subjekty k doplneniu chýbajúcich údajov podaného daňového priznania k dani z nehnuteľností, resp. k oprave nepravdivých údajov v nich uvedených.

Kontrolou bol preverený postup správcu dane pri vymáhaní daňových nedoplatkov miestnych daní v daňovom exekučnom konaní, keď si daňové subjekty neplnili svoje daňové povinnosti dobrovoľne. Kontrola preukázala, že správcovia daní vo viacerých prípadoch postupovali v rozpore so zákonom o správe daní, keď neboli dodržané zásady daňového konania, nebola využitá možnosť výzvy na zaplatenie dane, nebola správne vedená evidencia daňových nedoplatkov a nebola využitá možnosť začatia daňového exekučného konania. Okrem toho bolo zistené aj porušenie zákona o účtovníctve, keď pohľadávky na dani z nehnuteľnosti boli zabezpečené prostredníctvom konkurzného konania avšak neboli evidované v účtovníctve obce.

Kontrolou bol výberovým spôsobom preverený postup obcí pri plnení nedaňových príjmov hlavne z prenájmu budov, priestorov a objektov, z predaja výrobkov, tovarov a služieb, ako aj ostatných poplatkov. Kontrola preukázala, že obce vo viacerých prípadoch postupovali v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä nedôsledným zabezpečením ochrany majetku obce, nesprávne viedli účtovníctvo ako aj nesprávne triedili položky ekonomickej klasifikácie, resp. nebola vedená evidencia o vykonaných rozpočtových opatreniach.

Každá z kontrolovaných obcí bola vlastníkom licencií na používanie aplikačného programového vybavenia v súvislosti s evidenciou miestnych daní ako aj vlastníkom ďalších modulov súvisiacich s výkonom správy na obecných úradoch. Problémy nastávali vo väčšine prípadov vo využívaní programového vybavenia ako aj prepojitelnosti medzi jednotlivými modulmi.

Obce ako správcovia dane v kontrolovanom období nevykonávali žiadne miestne zisťovania v zmysle § 14 zákona o správe daní, ani daňovú kontrolu zameranú na kontrolu správnosti a opodstatnenosti podaných daňových priznaní na daň z nehnuteľností v zmysle § 15 zákona o správe daní.

Kontrolná činnosť obcí v roku 2006 bola realizovaná na základe plánov kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra na I. a II. polrok 2006, ktoré boli schvaľované príslušnými obecnými zastupiteľstvami, ktorých predmetom vo väčšine prípadov nebola kontrola zameraná na kontrolu daňových príjmov obcí.

Protokoly z vykonaných kontrol boli prerokované so štatutárnymi zástupcami

kontrolovaných obcí a ku kontrolným zisteniam všetky obce prijali opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, ktorých plnenie bude v rámci svojej činnosti NKÚ SR sledovať a kontrolovať.